

WANDA ŁAZOWSKA ur. 1926; Lublin

Tytuł fragmentu relacji	Bohaterskie komendantki Pogotowia Harcerek
Zakres terytorialny i czasowy	Lublin; II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, Lublin II wojna światowa, Szare Szeregi, Dęblin II wojna światowa, Wanciszewska, Świtalska Wanda, "Pod Zegarem"

Bohaterskie komendantki Pogotowia Harcerek

Pani harcmistrz Wanciszewska i pani Maria Świtalska, to były komendantki w Pogotowiu Harcerek za okupacji, były komendantkami Chórągwii Lubelskiej. Jedna była w Warszawie, a do Lublina wracała z rozkazami. Była właśnie na odprawie w Warszawie i ją capnęli w Dęblinie. Zażyła cyjanek. Zmarła od razu na miejscu. Druga była w areszcie gestapo „Pod Zegarem”. Też zażyła cyjanek. To są nasze dwie bohaterki, które oddały życie, żeby nie wydawać ludzi podczas tortur. Potem mówili o różnych, że zdradziła, wydała. A każdy organizm jest inny. Tortury różne były. Nie cackali się, że to dziewczyna, czy młoda, czy stara – mieli takie metody, które zmuszały do tego, że człowiek nie wytrzymał i mówił. Człowiek bał się. My byłyśmy wszystkie koleżankami i z własnej woli nigdy byśmy się nie wydały, ale jakby tak capnęli, to nie wiem, nie odpowiadam za siebie, co bym zrobiła, czy bym nie wydała jakby mi coś robili. To, co zrobiły te dwie komendantki, to wielka odpowiedzialność i wielka odwaga, trzeba było mieć dużo silnej woli, żeby zapobiec nieszczęściu.

Data i miejsce nagrania	2010-09-09, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Marta Tylus
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"